

19.5.2005/347

Dokumentin versiot

- [Viitetiedot](#)
- [På svenska](#)

Valtioneuvoston asetus viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty ympäristöministeriön esittelystä, säädetään viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista 8 päivänä huhtikuuta 2005 annetun lain ([200/2005](#)) nojalla seuraavasti:

1 § ([26.1.2023/131](#))

Ympäristöarviointia edellyttävät suunnitelmat ja ohjelmat

Viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain ([200/2005](#)) 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja suunnitelmia ja ohjelmia ovat sen ohella, mitä erikseen säädetään:

- 1) maankäyttö- ja rakennuslain ([132/1999](#)) 22 §:ssä tarkoitettut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet;
- 2) jätelain ([646/2011](#)) 87 §:ssä tarkoitettu valtakunnallinen jätesuunnitelma;
- 3) luonnonsuojelulain ([1096/1996](#)) 8 §:ssä tarkoitettu luonnonsuojeluohjelma;
- 4) alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun lain ([756/2021](#)) 25 §:ssä tarkoitettu maakuntaohjelma, 29 §:ssä tarkoitettu Euroopan aluekehitysrahastosta, Euroopan sosiaalirahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta osarahoitettu alue- ja rakennepolitiikan ohjelma ja 30 §:ssä tarkoitettu kestävä kaupunkikehittämisen suunnitelma;
- 5) pääkaupunkiseudun kuntien jätehuoltoa ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta annetun lain ([829/2009](#)) 3 §:ssä tarkoitettun liikennejärjestelmän ja joukkoliikenteen suunnittelua koskevan velvoitteen nojalla laadittava Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma;
- 6) tulvariskien hallinnasta annetun lain ([620/2010](#)) 10 §:ssä tarkoitettu tulvariskien hallintasuunnitelma;
- 7) Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annetussa laissa ([997/2021](#)) tarkoitettu Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelma 2021–2027;
- 8) yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista annetun lain ([1324/2022](#)) 4 §:n 1 kohdassa tarkoitettu yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelma;
- 9) eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetulla valtioneuvoston asetuksella ([1250/2014](#)) täytäntöön pantu vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta annetun neuvoston direktiivin 91/676/ETY 5 artiklassa tarkoitettu toimintaohjelma;

- 10) liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain ([503/2005](#)) 15 b §:ssä tarkoitettu valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma;
- 11) ydinenergialain ([990/1987](#)) 27 b §:ssä tarkoitettu kansallinen ydinjätehuollon ohjelma;
- 12) vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain ([1299/2004](#)) 11 §:ssä tarkoitettu vesienhoitosuunnitelma ja 26 b §:ssä tarkoitettu merenhoitosuunnitelma. Lisäksi myös muut kuin edellä 1 momentissa luetellut viranomaisen lakiin, asetukseen tai hallinnolliseen määräykseen perustuvat suunnitelmat ja ohjelmat edellyttävät ympäristöarviointia, mikäli ne täyttävät viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitut edellytykset ympäristöarviointivelvoitteen täyttymiselle.

Maankäyttö- ja rakennusL:n [132/1999](#) nimike on muutettu L:lla [752/2023](#), ks. 1.1.2025 alkaen Alueidenkäyttöl [132/1999](#). LuonnonsuojeluL [1096/1996](#) on kumottu LuonnonsuojeluL:lla [9/2023](#).

2 §

Ympäristöarvioinnin tarpeen harkintaperusteet

Viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 5 §:ssä tarkoitetussa ympäristöarvioinnin tarpeen harkinnassa on otettava huomioon seuraavat harkintaperusteet:

- 1) Suunnitelmien ja ohjelmien ominaispiirteet, erityisesti
 - a) missä määrin suunnitelmalla tai ohjelmalla luodaan puitteet hankkeelle tai muulle toiminnalle sijainnin, luonteen, koon tai toimintaedellytysten osalta tai kohdentamalla voimavaroja;
 - b) missä määrin suunnitelma tai ohjelma vaikuttaa muihin suunnitelmiin ja ohjelmiin, mukaan lukien ne, jotka kuuluvat eri tasoilla valmisteltavien suunnitelmien ja ohjelmien kokonaisuuteen;
 - c) suunnitelman tai ohjelman merkitys ympäristönäkökohtien huomioon ottamisen ja erityisesti kestävä kehityksen kannalta;
 - d) suunnitelman tai ohjelman kannalta merkitykselliset ympäristöongelmat;
 - e) suunnitelman tai ohjelman merkitys Euroopan yhteisön ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon kannalta;
- 2) Vaikutusten ja todennäköisen vaikutusalueen ominaispiirteet, erityisesti
 - a) vaikutusten todennäköisyys, kesto, toistuvuus ja palautuvuus;
 - b) vaikutusten kertyvyys;
 - c) vaikutusten ulottuminen rajojen yli;

d) riskit ihmisten terveydelle tai ympäristölle mukaan lukien onnettomuuksien aiheuttamat riskit;

e) vaikutusten suuruus ja alueellinen laajuus mukaan lukien todennäköinen maantieteellinen vaikutusalue ja sen väestön määrä, johon vaikutukset todennäköisesti kohdistuvat;

f) todennäköisen vaikutusalueen arvo ja herkkyys, joka johtuu luonnon erityispiirteistä tai kulttuuriperinnöstä, ympäristön laatumien tai raja-arvojen ylitymisestä tai voimaperäisestä maankäytöstä;

g) vaikutukset kansallisesti, Euroopan unionissa tai kansainvälisesti suojeltuihin alueisiin tai maisemiin.

3 §

Ympäristöarvioinnin tarpeen harkintaan liittyvä viranomaisten yhteydenpito

Viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 5 §:ssä tarkoitettua ympäristöarvioinnin soveltamista koskevaa harkintaa tehdessään suunnitelmasta tai ohjelmasta vastaavan viranomaisen on oltava yhteydessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen ja tarpeen mukaan kunnan terveys- ja ympäristöviranomaisiin sekä muihin vaikutusalueella toimiviin viranomaisiin. Jos kysymyksessä on alueellisesti laajakantoinen tai muuten merkittävä suunnitelma tai ohjelma, viranomaisen on oltava yhteydessä myös ympäristöministeriöön sekä sosiaali- ja terveysministeriöön. [\(29.12.2009/1813\)](#)

Edellä 1 momentissa tarkoitettu yhteydenpito voidaan toteuttaa lausuntomenettelyin tai viranomaisten välisessä neuvottelussa. Neuvottelusta on laadittava muistio, josta ilmenevät keskeiset neuvottelussa esille tulleet asiat ja kannanotot.

4 §

Ympäristöselostuksen sisältö

Viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 8 §:ssä tarkoitettussa ympäristöselostuksessa on tarpeellisessa määrin esitettävä:

1) suunnitelman tai ohjelman pääasiallinen sisältö, päätavoitteet sekä suhde muihin asiaan liittyviin suunnitelmiin ja ohjelmiin;

2) ympäristön nykytila ja sen todennäköinen kehitys, jos suunnitelmaa tai ohjelmaa ei toteuteta;

3) ympäristön ominaispiirteet sellaisilla alueilla, joihin todennäköisesti kohdistuu merkittäviä vaikutuksia;

4) suunnitelman tai ohjelman kannalta merkitykselliset ympäristöongelmat, mukaan lukien varsinkin ongelmat, jotka koskevat alueita, joilla on erityistä merkitystä ympäristön- tai luonnonsuojelun kannalta, kuten Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet;

5) kansainvälisesti, Euroopan unionissa tai kansallisesti vahvistetut suunnitelman tai ohjelman kannalta merkitykselliset ympäristönsuojelutavoitteet ja tapa, jolla mainitut tavoitteet ja ympäristönäkökohdat on otettu valmistelussa huomioon;

6) todennäköisesti merkittävät toissijaiset ja kertyvät vaikutukset, yhteisvaikutukset sekä lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin pysyvät tai tilapäiset sekä myönteiset että kielteiset vaikutukset muun muassa väestöön, ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen, luonnon monimuotoisuuteen, eliöstöön, kasvillisuuteen, maaperään, veteen, ilmaan, ilmastotekijöihin, yhdyskuntarakenteeseen, rakennettuun ympäristöön, maisemaan, kaupunkikuvaan, aineelliseen omaisuuteen, kulttuuriperintöön mukaan lukien rakennusperintö ja muinaisjäännökset, luonnonvarojen hyödyntämiseen sekä edellä mainittujen tekijöiden välisiin suhteisiin;

7) suunnitellut toimenpiteet, joilla aiotaan ehkäistä, vähentää tai poistaa mahdollisimman kattavasti suunnitelman tai ohjelman toteuttamisesta ympäristölle aiheutuvat merkittävät haitalliset vaikutukset;

8) selvitys siitä, miksi käsitellyt vaihtoehdot on valittu ja miten arviointi on suoritettu, mukaan lukien esimerkiksi teknisistä puutteista tai osaamisen puutteesta johtuvat vaikeudet;

9) kuvaus suunnitelluista toimenpiteistä, jotka koskevat viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 12 §:n mukaista seurantaa; sekä

10) yleistajuinen yhteenveto edellä mainituista tiedoista.

5 §

Viranomaisten kuuleminen ympäristöselostuksessa annettavista tiedoista

Suunnitelmasta tai ohjelmasta vastaavan viranomaisen on kuultava ympäristöselostuksessa annettavien tietojen laajuudesta ja yksityiskohtaisuudesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta ja tarpeen mukaan kunnan terveys- ja ympäristöviranomaisia sekä muita vaikutusalueella toimivia viranomaisia. Jos kysymyksessä on alueellisesti laajakantoinen tai muuten merkittävä suunnitelma tai ohjelma, viranomaisen on kuultava myös ympäristöministeriötä sekä sosiaali- ja terveysministeriötä. ([29.12.2009/1813](#)) Edellä 1 momentissa tarkoitettu viranomaisten kuuleminen voidaan toteuttaa myös viranomaisten välisessä neuvottelussa. Neuvottelusta on laadittava muistio, josta ilmenevät keskeiset neuvottelussa esille tulleet asiat ja kannanotot.

6 § ([15.12.2011/1284](#))

Viranomaisten kuuleminen ympäristöselostuksesta sekä suunnitelma- tai ohjelmaluonnoksesta

Suunnitelma- tai ohjelmaluonnoksesta ja ympäristöselostuksesta on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, pyydettävä lausunnot elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja tarpeen mukaan kunnan terveys- ja ympäristöviranomaisilta sekä muilta vaikutusalueella toimivilta viranomaisilta. Jos kysymyksessä on alueellisesti laajakantoinen tai muuten merkittävä suunnitelma tai ohjelma, lausunto on pyydettävä

myös ympäristöministeriöltä sekä sosiaali- ja terveysministeriöltä. Lausuntojen toimittamiselle varatun määräajan on oltava vähintään 30 päivää.

7 §

Toiselle valtiolle ilmoittaminen

Viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristöarvioinnista annetun lain 10 §:n 3 momentissa tarkoitetussa ilmoituksessa on esitettävä:

- 1) suunnitelma- tai ohjelmaluonnos ja ympäristöselostus sekä tiedot mahdollisista valtioiden rajat ylittävistä ympäristövaikutuksista, mukaan lukien terveysvaikutukset; sekä
- 2) tiedot päätöksentekomenettelystä ja kohtuullisesta määräajasta huomautusten esittämiselle.

8 § (22.4.2010/278)

Päätöksestä tiedottaminen viranomaisille

Suunnitelman tai ohjelman hyväksymisestä on toimitettava viipymättä tieto elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Lisäksi tieto päätöksestä on toimitettava niille kunnan viranomaisille ja muille viranomaisille, joita asiaa käsiteltäessä on kuultu.

Suunnitelman tai ohjelman hyväksymistä koskevasta päätöksestä on viipymättä ilmoitettava valtiolle, jonka kanssa on käyty viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 10 §:n mukaiset neuvottelut. Valtion saataville on toimitettava suunnitelma tai ohjelma ja sen hyväksymistä koskeva päätös.

9 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2005.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/42/EY; EUVL N:o L 197, 21.7.2001, s. 30

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

29.12.2009/1813:

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

22.4.2010/278:

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2010.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/42/EY ; EUVL N:o L 197, 21.7.2001, s. 30

15.12.2011/1284:

Tämä asetus tulee voimaan 20 päivänä joulukuuta 2011.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/42/EY; EUVL N:o L 197, 21.7.2001, s. 30

17.3.2016/199:

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2016.

18.11.2021/981:

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 2021.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/42/EY (32001L0042) ; EYVL L 197, 21.7.2001, s. 30

26.1.2023/131:

Tämä asetus tulee voimaan 15 päivänä helmikuuta 2023.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/42/EY (32001L0042) ; EYVL L 197, 21.7.2001, s. 30